

SAMSPILL

Alder 2 - 3 år

1. Viser barnet interesse for å leke sammen med andre?
2. Ønsker barnet å hjelpe til med ulike gjøremål?
3. Tar barnet initiativ til positiv kontakt med andre?

Alder 3 - 4 år

1. Kan barnet følge regler i lek som blir ledet av voksne?
2. Klarer barnet å få andre barns positive oppmerksomhet mot noe det selv er opptatt av?
3. Kan barnet følge instruksjoner ved å imitere andres atferd?

Alder 4 - 5 år

1. Kan barnet delta i samlek med andre barn over tid?
2. Deltar barnet i rollelek?
3. Følger barnet sosiale spilleregler?

KOMMUNIKASJON

Alder 2 - 3 år

1. Viser barnet behov for å meddele seg på eget initiativ? (Eks.: Mimikk, gester, ord.)
2. Henvender barnet seg verbalt på eget initiativ?
3. Kan barnet være i dialog om noe i kortere tid?

Alder 3 - 4 år

1. Bruker barnet språket relevant i forhold til situasjonen?
2. Kan barnet være i dialog over lengre tid?
3. Kan barnet formulere sine ønsker, følelser og behov verbalt?

Alder 4 - 5 år

1. Kan barnet fortelle en historie med en viss sammenheng?
2. Kan barnet gjøre seg forstått og ta mottakerens perspektiv?
3. Kan barnet fortelle gåter og vitser?

OPPMERKSOMHET

Alder 2 - 3 år

1. Kan barnet *rette* oppmerksomheten mot en oppgave?
2. Kan barnet *holde* oppmerksomheten mot noe i kortere tid?
3. Liker barnet å bli lest for?

Alder 3 - 4 år

1. Kan barnet holde fast på en selvvalgt aktivitet?
2. Kan barnet sitte på plassen sin uten å forlate den når det forventes at det skal sitte i ro?
3. Kan barnet vente på tur uten å miste oppmerksomheten?

Alder 4 - 5 år

1. Kan barnet holde oppmerksomheten mot noe over lengre tid?
2. Kan barnet leke uten å forstyrre/avbryte andre?
3. Kan barnet leke eller delta i frie aktiviteter på en adekvat måte?

SPRÅKFORSTÅELSE

Alder 2 - 3 år

1. Kan barnet peke ut dagligdagse gjenstander?
2. Kan barnet følge en instruksjon som: (Eks.: *legg bamsen i sengen?*)
3. Kan barnet finne riktig gjenstand ved at verbet nevnes? (Eks.: *Vis meg den vi kan tegne med*)

Alder 3 - 4 år

1. Kan barnet sortere ting i kategorier? (Eks.: *Klær, møbler, leker*)
2. Forstår barnet uttrykk som inneholder preposisjoner? (Eks.: *Sett bilen bak hesten. Legg boken på bordet.*)
3. Forstår barnet minst 3-4 fargenavn?

Alder 4 - 5 år

1. Forstår barnet gradbøyning av adjektiv? (Eks.: *Mindre, kortere største.*)
2. Forstår barnet negasjon i innføyde setninger? (Eks.: *Gi meg den/ det som ikke er gul/gult*)
3. Kan barn fortelle noe om hva ting er? (Eks.: *Hva er en sykkel?*)

SPRÅKLIG BEVISSTHET

Alder 2 - 3 år

1. Viser barnet interesse når dere ser i bildebøker?
2. Deltar barnet aktivt i rim og regler?
3. Deltar barnet i sangleker?

Alder 3 - 4 år

1. Husker barnet rim, regler, sangleker som ofte blir brukt?
2. Kan barnet være med på å lage rim?
3. Kan barnet ved bruk av bilder høre forskjell på ord som høres nesten like ut?

Alder 4 - 5 år

1. Kan barnet rime på egen hånd?
2. Kan barnet lytte ut første lyd i ord?
3. Kan barnet skrive navnet sitt?

UTTALE

Alder 2 - 3 år

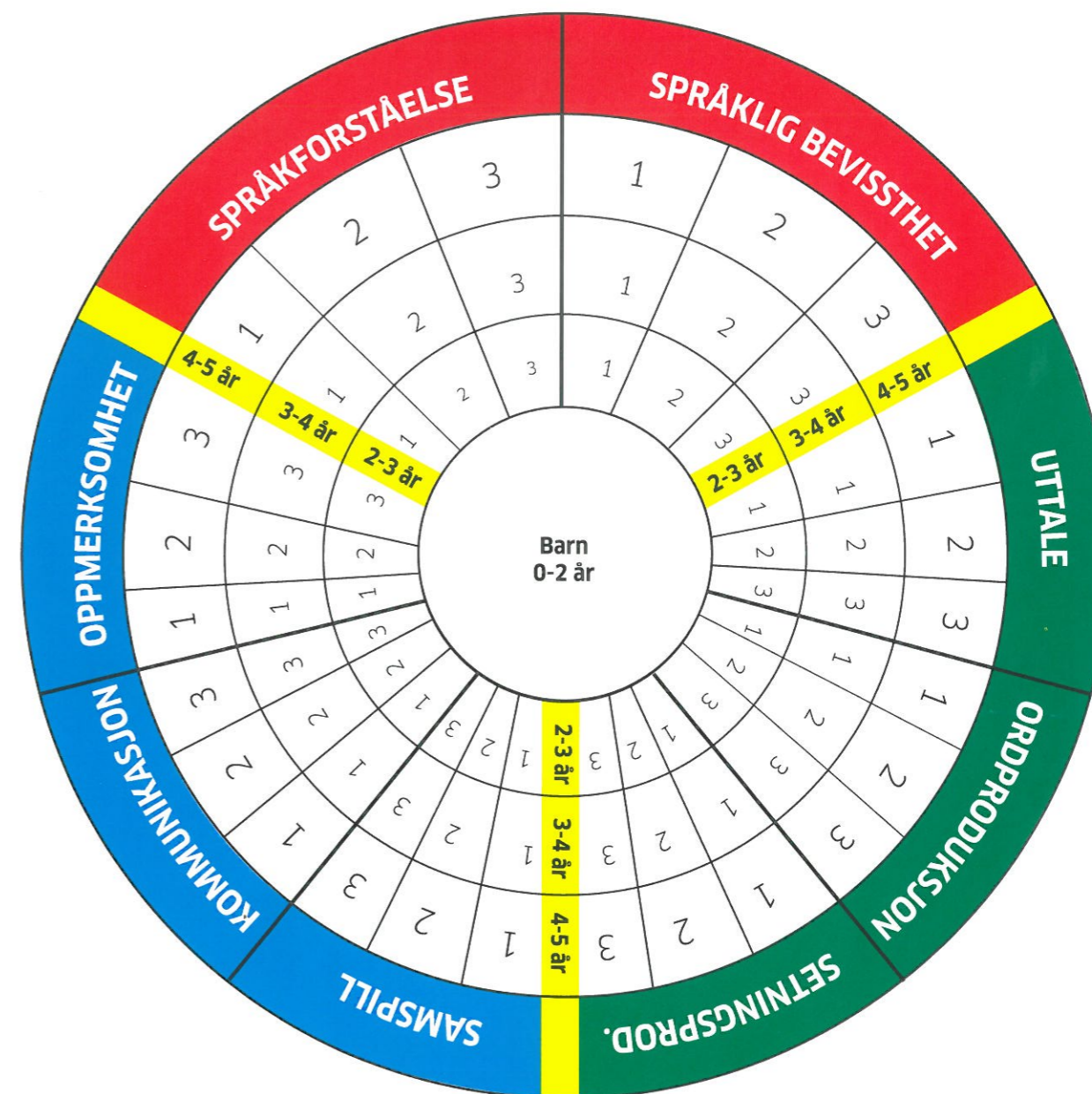
1. Uttrykker barnet seg som oftest forståelig?
2. Kan barnet uttale ord med /m/, /n/ og /p/, /b/, /t/, /d/ (Eks.: *Mamma, nese, pappa, bil, tann, dame*)
3. Er barnets uttale av ord vanligvis tydelig?

Alder 3 - 4 år

1. Kan barnet uttale ord med /k/ og /g/ riktig? (Eks.: *Ku, kake, gutt, tog*)
2. Bruker barnet lydene /s/, /f/, /v/ riktig i begynnelsen av ord? (Eks.: *Sol, fugl, vott*)
3. Kan barnet uttale alle stavelser i ord? (Eks.: *Paraply, elefant*)

Alder 4 - 5 år

1. Kan barnet uttale konsonantsammensetninger i ord? (Eks.: *Trapp, klokke, veske, fisk*)
2. Kan barnet uttale /s/-lyden riktig?
3. Kan barnet uttale /r/-lyden riktig? (I samsvar med dialekt)

ORDPRODUKSJON

Alder 2 - 3 år

1. Bruker barnet substantiv fra dagliglivet (Eks.: *ball, melk, sko, stol?*)
2. Bruker barnet verb fra dagliglivet (Eks.: *spise, sove?*)
3. Bruker barnet pronomen som viser til barnet selv (Eks.: *jeg/ eg, min, mitt?*)

Alder 3 - 4 år

1. Kan barnet bruke flertallsform av substantiv? (Eks.: *bil-biler, gutt-gutter*)
2. Bruker barnet spørreord som hvem, hva, hvor?
3. Bruker barnet fortidsbøyning av verb? (Eks.: *kjøpte, har kjøpt*)

Alder 4 - 5 år

1. Bruker barnet fargenavn i relasjon til andre ord? (Eks.: *hvit hest, rødt hjerte*)
2. Har barnet begynt å bruke overbegrep? (Eks.: *husdyr - villle dyr- tamme dyr, sommerklær-vinterklær*)
3. Bruker barnet ord for *antall, form* og *størrelse*?

SETNINGSPRODUKSJON

Alder 2 - 3 år

1. Bruker barnet 2-3 ordsytringer?
2. Har barnet begynt å stille spørsmål? (Eks.: *ved tonefall/ord*).
3. Bruker barnet ytringer der *nei* eller *ikke* forekommer?

Alder 3 - 4 år

1. Bruker barnet setninger på inntil 4 ord i riktig rekkefølge?
2. Bruker barnet setninger med preposisjoner? (Eks.: *i, på, under, bak, over.*)
3. Kan barnet binde sammen setninger med f.eks *og, men*?

Alder 4 - 5 år

1. Stiller barnet *hvordan- og hvorfor-*spørsmål?
2. Kan barnet bruke setninger som viser til noe som *har hendt, skal hende?*
3. Bruker barnet *fordi-*setninger?